

PRIENŲ R. STAKLIŠKIŲ GIMNAZIJOS LYGIŲ GALIMYBIŲ POLITIKA IR JOS ĮGYVENDINIMO TVARKA

I SKYRIUS ĮVADAS

1. Prienų r. Stakliškių gimnazijos (toliau – Gimnazija) lygių galimybių politika ir jos įgyvendinimo tvarka (toliau – Tvarka) nustato lygių galimybių Gimnazijoje principus ir jų įgyvendinimo darbe sąlygas bei tvarką.

2. Tvarkos tikslas – užtikrinti, kad su besikreipiančiais dėl darbo asmenimis ir jau dirbančiais darbuotojais nebus elgiama prasčiau, jei tai nesusiję su atliekamo darbo kokybe ar kitomis dalykinėmis savybėmis.

3. Apie Tvarką yra informuojama Darbo taryba, su ja supažindinami visi Gimnazijos darbuotojai.

II SKYRIUS SĄVOKOS

4. **Diskriminacija** – tiesioginis ir netiesioginis atskyrimas, priekabiavimas, teisių apribojimas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, užimamų pareigų pagrindu.

5. **Lygios galimybės** – tarptautiniuose žmogaus ir piliečių teisių dokumentuose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose įtvirtintų žmogaus teisių įgyvendinimas nepaisant lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos.

6. **Netiesioginė diskriminacija** – veikimas ar neveikimas, teisės norma ar vertinimo kriterijus, akivaizdžiai neutrali sąlyga ar praktika, kurie formaliai yra vienodi, bet juos įgyvendinant ar pritaikant atsiranda ar gali atsirasti faktinis naudojimosi teisėmis apribojimas arba privilegijų, pirmenybės ar pranašumo teikimas lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, užimamų pareigų pagrindu, nebent šį veikimą ar neveikimą, teisės normą ar vertinimo kriterijų, sąlygą ar praktiką pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiam tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

7. **Priekabiavimas** – nepageidaujamas elgesys, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, užimamų pareigų pagrindu siekiama įžeisti ar įžeidžiamas asmens orumas ir siekiama sukurti arba sukuriama bauginanti, priešiška, žeminanti ar įžeidžianti aplinka.

8. **Socialinė padėtis** – asmens įgytas išsilavinimas, kvalifikacija ar mokymasis ir studijos mokslo ir studijų sistemos priklausančiose įstaigose, turima nuosavybė, gaunamos pajamos, teisės aktuose nustatytos valstybės paramos poreikis ir/arba kiti su asmens finansine (ekonominė) padėtimi susiję veiksniai.

9. **Tiesioginė diskriminacija** – elgesys su asmeniu, kai lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, užimamų pareigų pagrindu jam taikomos mažiau palankios sąlygos, negu panašiomis aplinkybėmis yra, buvo ar būtų taikomos kitam asmeniui, išskyrus:

9.1. įstatymų numatytus apribojimus dėl amžiaus, kai tai pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis;

9.2. įstatymų nustatytą reikalavimą mokėti valstybinę kalbą;

9.3. įstatymų nustatytais atvejais draudimą dalyvauti politinėje veikloje;

9.4. įstatymų nustatytas dėl pilietybės taikomas skirtingas teises;

9.5. įstatymų nustatytas specialias priemones sveikatos apsaugos, darbo saugos, užimtumo, darbo rinkos srityse, siekiant sukurti ir taikyti integraciją į darbo aplinką garantuojančias ir skatinančias sąlygas bei galimybes;

9.6. įstatymų nustatytas specialias priemones, taikomas siekiant užtikrinti lygybę ir užkirsti kelią lygių galimybių pažeidimui lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos pagrindu;

9.7. kai dėl konkrečių profesinės veiklos rūšių pobūdžio arba dėl jų vykdymo sąlygų tam tikra žmogaus savybė yra esminis ir lemiamas profesinis reikalavimas, o šis tikslas yra teisėtas ir reikalavimas yra proporcingas;

9.8. kai ribojimų, specialių reikalavimų arba tam tikrų sąlygų dėl asmens socialinės padėties teisinį reguliavimą pateisina teisėtas tikslas, o šio tikslo siekiama tinkamomis ir būtinomis priemonėmis.

III SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

10. Visiems darbuotojams suteikiamos vienodos galimybės darbo metu. Įdarbinimas ir įdarbinimo eiga yra nustatomi tik pagal asmens profesinę kvalifikaciją, pareigoms atlikti reikalingas kompetencijas ir kriterijus, susijusius su darbu einant atitinkamas pareigas. Visais atvejais pagrindinis dėmesys skiriamas gebėjimams kuo geriau atlikti darbą.

11. Gimnazija organizuoja darbą taip, kad darbuotojų kolektyve būtų atstovaujamos visos visuomenės grupės ir kiekvienas darbuotojas jaustųsi gerbiamas bei darbe galėtų panaudoti savo gebėjimus.

12. Gimnazija organizuodama savo veiklą kuria aplinką, kurioje pripažįstami ir vertinami visų darbuotojų individualūs skirtumai, iniciatyvos ir indėlis. Kiekvienas darbuotojas privalo būti tolerantiškas kitų darbuotojų atžvilgiu, vyrauja pagarba kiekvienam asmeniui (darbuotojui, mokiniui, mokinio tėvams (rūpintojams)).

13. Visiems darbuotojams yra suteikiamos galimybės kelti profesinę kvalifikaciją ir mokytis, persikvalifikuoti, įgyti darbo patirties, ugdyti gebėjimus ir siekti pažangos, atsižvelgiant į teisės aktus ir turimus asignavimus kvalifikacijos kėlimui, gauti atlyginimą ir jo priedus, priemokas ar premijas, gauti atostogas ir lengvatas, nepriklausomai nuo rasės, lyties, tautybės, lytinės orientacijos, religijos ir kitų savybių, ir priklausomai tik nuo pareigybės, darbo pobūdžio, darbinės kvalifikacijos, įgūdžių, indėlio į darbų rezultata.

14. Gimnazija visiems darbuotojams sudaro vienodas darbo sąlygas.

15. Visi darbuotojai privalo laikytis šios Tvarkos, kad būtų užtikrintos galimybės ir išvengta diskriminacijos. Darbuotojai neturi diskriminuoti, priekabiauti, tyčiotis ar gąsdinti kitų darbuotojų dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos, užimamų pareigų, o šie neturi jų

persekioti ar imtis kitų poveikio priemonių prieš tokius darbuotojus, kurie pateikia nepagrįstus įtarimus.

16. Tvarkos pažeidimas bus laikomas pareigų pažeidimu. Už tokius pažeidimus taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse. Gimnazijoje nustatyti diskriminacijos atvejai perduodami tirti Darbo tarybai, Savivaldybės administracijai, lygių teisių kontrolieriui ar kitoms kompetentingoms institucijoms.

17. Gimnazijoje užtikrinama, kad darbuotojas, pateikęs skundą dėl diskriminacijos nėra persekiojamas ir yra apsaugomas nuo priešiško elgesio ar neigiamų pasekmių.

IV SKYRIUS DARBUOTOJŲ ATRANKA, PRIĖMIMAS IR ATLEIDIMAS

18. Gimnazijoje pritariama darbuotojų įvairovei ir siekiama užtikrinti, kad su visais joje siekiančiais dirbti pretendентаis bus elgiama vienodai ir sąžiningai. Į darbą darbuotojai priimami atsižvelgiant į jų turimą kvalifikaciją ir gebėjimus.

19. Priėmimo į darbą metu atrankami tinkamiausi atitinkamoms pareigoms atlikti darbuotojai.

20. Naujų darbuotojų atrankos procesas yra vykdomas sistemingai visiems darbo pasiūlymams visuose lygmenyse. Visų darbo vietų atrankos kriterijai yra iš anksto nustatomi, ir išsamiai aprašyti pareigybių aprašymuose, kuriuose nustatyti reikalavimai pareigybei, skelbiami viešai.

21. Gimnazijos darbo skelbimai yra skelbiami Gimnazijos internetiniame puslapyje.

22. Naujų Gimnazijos darbuotojų atranka yra vykdoma esant laisvoms darbo vietoms.

23. Naujų Gimnazijos darbuotojų atranką vykdo Priėmimo (atrankos) komisijos nariai (toliau – Komisija) arba direktorius, vadovaujantis atranką reglamentuojančiais teisės aktais. Komisiją sudaro Gimnazijos direktorius iš ne mažiau trijų narių. Gimnazijos darbuotojai, atliekantys kandidatų į laisvas darbo vietas atranką, yra supažindinti su Lygių galimybių politika, privalo jos laikytis darbuotojų atrankos procese ir turi užtikrinti aiškių atrankos kriterijų taikymą.

24. Visi klausimai, užduodami kandidatams yra susiejami tik su atrankos kriterijais ir būsimų darbo funkcijų vykdymu. Pokalbyje draudžiama užduoti klausimus susijusius su lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos klausimais. Visiems pretendentams užduodami vienodi klausimai.

25. Neįgaliems kandidatams, kurie tai nurodys, bus sudaromos tinkamos sąlygos ir tokiems kandidatams bus suteikiamos lygios galimybės su kitais pretendентаis laisvoms pareigoms užimti.

26. Gimnazijoje darbuotojų atleidimo iš darbo kriterijai yra susiję išimtinai tik su darbuotojo kvalifikacija, darbo pareigų vykdymu ir kitomis aplinkybėmis kurios yra nustatytos Lietuvos Respublikos Darbo kodekse. Priimant sprendimą dėl darbuotojo atleidimo, neatsižvelgiama į lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos veiksnius.

V SKYRIUS DARBUOTOJŲ ŠVIETIMAS

27. Gimnazija, atsižvelgdama į strateginius tikslus ir finansines galimybes, sistemingai organizuoja visų darbuotojų mokymus kurie:

27.1. gerina darbuotojų santykius ir supratimą apie lygių galimybių politiką;

27.2. supažindina darbuotojus su diskriminacijos prigimtimi ir sąlygomis, kaip jų išvengti;

27.3. supažindina su galiojančiais teisės aktais;

27.4. padeda vadovams ir darbuotojams elgtis taip, kad būtų išvengta lygių galimybių ir teisės aktų pažeidimų, konfliktų.

VI SKYRIUS DARBO UŽMOKESČIO NUSTATYMAS

28. Gimnazijoje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos 2017 m. sausio 17 d. Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu Nr. XIII-198, yra patvirtinta Darbo apmokėjimo sistema.

29. Darbuotojams darbo apmokėjimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymu, kitais teisės aktais, Gimnazijos direktoriaus įsakymais.

30. Metinis darbuotojo darbo rezultatų vertinimas yra atliekamas vadovaujantis vienodais kriterijais visiems darbuotojams (tiesioginio pokalbio su Gimnazijos direktoriumi metu). Vertinimas siejamas tik su profesiniais pasiekimais ir asmeniniais darbo rezultatais, pareigų vykdymu.

VII SKYRIUS DARBUOTOJŲ SAUGA

31. Gimnazijoje imamasi priemonių, kad darbuotojai darbo vietose nepatirtų priekabiavimo, nebūtų diskriminuojami, persekiojami.

32. Visi darbuotojai Gimnazijoje ir kandidatai į laisvas vietas turi teisę kreiptis į Gimnazijos direktorių, jei jie mano, kad yra diskriminuojami, išnaudojami ar persekiojami.

33. Direktorius, gavęs pranešimą apie diskriminavimą, skundą nedelsiant aiškinasi aplinkybes ir priima sprendimą dėl gauto pranešimo arba kreipiasi į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą. Informacija apie tokį skundą laikoma konfidencialia.

34. Gimnazija galimo pažeidimo tyrimo metu bendradarbiaudama su institucijomis, joms teikia visokeriopą informaciją, kuri yra reikšminga tyrimui.

35. Bet koks persekiojimas, priešiškas elgesys prieš darbuotojus ar kandidatus, pateikusį skundą darbuotoją yra draudžiamas ir yra laikomas darbo pareigų pažeidimu, už kurį taikoma atsakomybė, numatyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36. Tvarka peržiūrima ir, reikalui esant, atnaujinama.

37. Visi Gimnazijos darbuotojai su Tvarka ir jos pakeitimais yra supažindinami pasirašytinai arba elektroninėmis priemonėmis ir privalo laikytis joje numatytų reikalavimų bei atlikdami savo darbo funkcijas vadovautis Tvarkoje nustatytais nuostatomis.

38. Tvarka skelbiama Gimnazijos internetinėje svetainėje.

39. Sudarant darbo sutartį, Gimnazijos vadovas (arba jo įgaliotas asmuo) supažindina priimamą dirbti asmenį su Tvarka pasirašytinai.
